

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія образотворчого мистецтва і дизайну

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

« Олексій ЖИЛЬЦОВ
» 2020р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЖИВОПИС

для студентів

спеціальності
освітньої програми
освітньо-кваліфікаційного рівня

*014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво)
Середня освіта (Образотворче мистецтво)
молодший спеціаліст*

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02146554 Начальник відділу моніторингу якості освіти
Програма № <u>1924/20</u>
<u>Вест</u> (підпис) _____ (прізвище, ініціал)
« _____ » _____ 20

Київ – 2020

_____ 2020 р.

Розробник:

Антоніна Володимирівна Адамчук, викладач циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Антоніна Володимирівна Адамчук, викладач циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну

Протокол від 25 серпня 2020 р. № 1

Голова циклової комісії Ольга ОВЧАРЕНКО

Робочу програму перевірено

26 серпня 2020 р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи Зоя ГЕЙХМАН

Заступник директора з навчальної роботи Яніна КАРЛІНСЬКА

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	
Вид дисципліни	нормативна професійно-практична	
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	6 /180	
Курс	3	
Семестр	5	6
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	
Обсяг кредитів	3	3
Обсяг годин, в тому числі:	90	90
Аудиторні	44	44
Модульний контроль	4	4
Семестровий контроль		
Самостійна робота	42	42
Форма семестрового контролю	залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Живопис» є професійна підготовка фахівця з високим рівнем художньої майстерності і самостійного творчого вирішення завдань, формування практичних навичок створення живописних композицій, авторських картин.

Завдання курсу: навчити студентів основам професійного живопису в зображенні предметів навколишнього середовища, рослинного і тваринного світу, людини; надати знання з основ теорії живопису, особливостей його художньої мови, навчити практичних вмінь і навичок в роботі з різними

живописними матеріалами; вчити застосовувати здобуті знання, вміння та навички в галузі образотворчого мистецтва у вирішенні творчих, навчально-виховних, науково-методичних завдань.

3. Результати навчання за дисципліною

В результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані наступні предметні компетентності:

- організація власної образотворчої діяльності, обирання типових методів та засобів виконання професійних задач, оцінка їх ефективності та якості;
- наявність, якість та позитивна направленість мистецьких запитів, ціннісних критеріїв і смаків;
- наявність художнього сприйняття та оцінки художнього образу в творах мистецтва;
- вивчення світового досвіду у галузі образотворчого мистецтва з метою використання його у власній практичній діяльності;
- нестереотипне художньо-образне мислення, уява, художньо-образні якості зорового сприйняття та спостережливості тощо;
- вільне володіння знаннями та практичними навичками з предмету «Живопис» та творчим методом втілення задуму в художньо-образну структуру композиції;
- постановка задач професійного та особистісного розвитку, самоосвіта, планування підвищення особистої кваліфікації;
- виконання ескізів з використанням різноманітних художніх засобів та прийомів;
- здатність використовувати живописні матеріали з урахуванням їх формотворчих властивостей;
- володіння класичними образотворчими та технічними прийомами, матеріалами та засобами;
- визначення основних і додаткових кольорів, їх залежність і взаємовплив як засіб для відтворення кольорової характеристики предметів в живопису;
- дотримання послідовності в роботі над зображенням та відтворюванням цілісності зображення на завершальній стадії роботи;
- використання законів повітряної перспективи та усвідомлення логіки формотворення за допомогою світлотіні, кольору та його тепло-холодних властивостей;
- вміння створювати цілісний образ, розкривати основу сутності моделі за допомогою живописної плями при творчих робіт;
- технічна свобода і розкутість виконання за умовою міцної живописно-конструктивної побудови;
- пошук художніх специфічних засобів, нових образно-пластичних рішень

для кожної конкретної художньої задачі.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт				
	Усього	Аудиторна:			
		Лекції	Семі н.	Практ.	Індиві д.
Змістовий модуль 1. Живопис складних гіпсових форм					
1. Методика роботи над зображенням складних гіпсових елементів	10	2			8
2. Виконання натюрморту з гіпсовою головою Діани	18			10	8
3. Виконання натюрморту з гіпсовою головою	18			10	8
4. Виконання складного натюрморту з гіпсовою головою людини	20			12	8
5. Виконання стилізації аудиторного натюрморту з гіпсовою головою людини	20			10	10
Модульний контроль	4				
Разом	90	2		42	42
Змістовий модуль 2. Портрет					
6. Особливості в роботі над портретом	10	2			8
7. Виконання чоловічого портрету	18			10	8
8. Виконання жіночого портрету	18			10	8
9. Виконання тематичного портрету	18			10	8
10. Виконання тематичного портрету	22			12	10
Модульний контроль	4				
Разом	90	2		42	42
Разом за 3 семестр	90	2		42	42
Разом за 4 семестр	90	2		42	42
Усього годин	180*	4		84	84

*із врахування МКР 8 год.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Живопис складних форм

Змістовий модуль 1. Живопис складних гіпсових форм

Лекція 1. Методика роботи над зображенням складних гіпсових елементів (2 год.)

Особливості побудови складних гіпсових форм – гіпсової маски людини. Пропорції та канони в зображенні обличчя людини. Особливості кольорових співвідношень складних постановок. Послідовність виконання роботи. Техніки живопису – лесування, а la prima, живопис по зволоженому паперу.

Основні поняття теми: живопис, акварель, техніка, канон, пропорції. [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 9]

Практична робота 1. Виконання натюрморту з гіпсовою головою Діани (10 год.)

Практична робота 2. Виконання натюрморту з гіпсовою головою (10 год.)

Практична робота 3. Виконання складного натюрморту з гіпсовою головою людини (12 год.)

Практична робота 4. Виконання стилізації аудиторного натюрморту з гіпсовою головою людини (10 год.)

Змістовий модуль 2. Портрет

Лекція 2. Особливості в роботі над портретом (2 год.)

Поняття «портрет», види та жанри портретів. Особливості роботи над портретом. Пропорції та канони в зображенні портрету. Особливості кольорових співвідношень постановок зі складними формами. Послідовність виконання роботи. Техніки живопису – лесування, а la prima, живопис по зволоженому паперу.

Основні поняття теми: портрет, види портретів, техніка, канон, пропорції. [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 9]

Практична робота 5. Виконання чоловічого портрету (10 год.)

Практична робота 6. Виконання жіночого портрету (10 год.)

Практична робота 7. Виконання тематичного портрету (10 год.)

Практична робота 8. Виконання тематичного портрету (12 год.)

Плани практичних занять

Змістовий модуль 1. Живопис складних гіпсових форм

Практична робота 1. Виконання натюрморту з гіпсовою головою Діани (8 год.)

План

1. Постановка натюрморту
 2. Виконання підготовчих начерків
 3. Вирішення формату та положення картинної площини
 4. Компонування зображення на папері
 5. Конструктивно-аналітична побудова натюрморту
 6. Тонове рішення натюрморту
 7. Кольорове рішення натюрморту засобами акварельного живопису
 8. Виявлення об'ємів предметів натюрморту
 9. Передача плановості натюрморту засобами живопису
 10. Деталізація та завершення роботи над постановкою
- [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 9]

Практична робота 2. Виконання натюрморту з гіпсовою головою людини (8 год.)

План

1. Постановка натюрморту
2. Виконання підготовчих начерків
3. Вирішення формату та положення картинної площини
4. Компонування зображення на папері
5. Конструктивно-аналітична побудова натюрморту
6. Тонове рішення натюрморту

7. Кольорове рішення натюрморту засобами акварельного живопису
 8. Виявлення об'ємів предметів натюрморту
 9. Передача плановості натюрморту засобами живопису
 10. Деталізація та завершення роботи над постановкою
- [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 9]

Практична робота 3. Виконання натюрморту з гіпсовою головою (8 год.)

План

1. Постановка натюрморту
 2. Виконання підготовчих начерків
 3. Вирішення формату та положення картинної площини
 4. Компонування зображення на папері
 5. Конструктивно-аналітична побудова натюрморту
 6. Тонове рішення натюрморту
 7. Кольорове рішення натюрморту засобами акварельного живопису
 8. Виявлення об'ємів предметів натюрморту
 9. Передача плановості натюрморту засобами живопису
 10. Деталізація та завершення роботи над постановкою
- [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 9]

Практична робота 4 Виконання стилізації аудиторного натюрморту з гіпсовою головою людини (8 год.)

План

1. Постановка натюрморту
 2. Виконання підготовчих начерків
 3. Вирішення формату та положення картинної площини
 4. Компонування зображення на папері
 5. Конструктивно-аналітична побудова натюрморту
 6. Тонове рішення натюрморту
 7. Кольорове рішення натюрморту засобами акварельного живопису
 8. Виявлення об'ємів предметів натюрморту
 9. Передача плановості натюрморту засобами живопису
 10. Деталізація та завершення роботи над постановкою
- [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 9]

Змістовий модуль 2. Портрет

Практична робота 5. Виконання чоловічого портрету (10 год.)

План

1. Постановка натюрморту
2. Виконання підготовчих начерків
3. Вирішення формату та положення картинної площини
4. Компонування зображення на папері
5. Конструктивно-аналітична побудова натюрморту
6. Тонове рішення натюрморту
7. Кольорове рішення натюрморту засобами акварельного живопису
8. Виявлення об'ємів предметів натюрморту
9. Передача плановості натюрморту засобами живопису

10. Деталізація та завершення роботи над постановкою
[1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 9]

Практична робота 6. Виконання жіночого портрету (10 год.)

План

1. Постановка натюрморту
2. Виконання підготовчих начерків
3. Вирішення формату та положення картинної площини
4. Компонування зображення на папері
5. Конструктивно-аналітична побудова натюрморту
6. Тонове рішення натюрморту
7. Кольорове рішення натюрморту засобами акварельного живопису
8. Виявлення об'ємів предметів натюрморту
9. Передача плановості натюрморту засобами живопису
10. Деталізація та завершення роботи над постановкою
[1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 9]

Практична робота 7. Виконання тематичного портрету (10 год.)

План

1. Постановка натюрморту
2. Виконання підготовчих начерків
3. Вирішення формату та положення картинної площини
4. Компонування зображення на папері
5. Конструктивно-аналітична побудова натюрморту
6. Тонове рішення натюрморту
7. Кольорове рішення натюрморту засобами акварельного живопису
8. Виявлення об'ємів предметів натюрморту
9. Передача плановості натюрморту засобами живопису
10. Деталізація та завершення роботи над постановкою
[1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 9]

Практична робота 8. Виконання тематичного портрету (12 год.)

План

1. Постановка натюрморту
2. Виконання підготовчих начерків
3. Вирішення формату та положення картинної площини
4. Компонування зображення на папері
5. Конструктивно-аналітична побудова натюрморту
6. Тонове рішення натюрморту
7. Кольорове рішення натюрморту засобами акварельного живопису
8. Виявлення об'ємів предметів натюрморту
9. Передача плановості натюрморту засобами живопису
10. Деталізація та завершення роботи над постановкою
[1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 9]

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1
Відвідування практичних занять	1	21	21	21	21
Робота на практичному занятті	10	4	80	4	80
Виконання завдання для самостійної роботи	5	5	25	5	25
Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25
Разом		-	152	-	152
Максимальна кількість балів: 304					
Розрахунок коефіцієнта: 0.33					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Зміст самостійної роботи студентів полягає у виконанні самостійних практичних завдань кожне з яких оцінюється в 5 балів.

Змістовий модуль 1. Живопис складних гіпсових форм

Самостійна робота 1. Виконання серії начерків та етюдів фігур у різних ракурсах

Самостійна робота 2. Виконання серії начерків та етюдів тварин і птахів

Самостійна робота 3. Виконання творчої композиції з тварин та птахів

Самостійна робота 4. Виконання складного тематичного натюрморту

Самостійна робота 5. Стилізація аудиторного натюрморту

Змістовий модуль 2. Портрет

Самостійна робота 6. Виконання серії начерків портретів

Самостійна робота 7. Виконання чоловічого портрету

Самостійна робота 8. Виконання тематичного жіночого портрету

Самостійна робота 9. Виконання автопортрету

Самостійна робота 10. Виконання стилізованого автопортрету

Критерії оцінювання самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
1	Виконання серії начерків та етюдів фігур у різних ракурсах	8	5
2	Виконання серії начерків та етюдів тварин	8	5
3	Виконання творчої композиції з тварин та птахів	8	5
4	Виконання складного тематичного натюрморту	8	5
5	Стилізація аудиторного натюрморту	10	5
6	Виконання серії начерків портретів	8	5
7	Виконання чоловічого портрету	8	5
8	Виконання тематичного жіночого портрету	8	5
9	Виконання автопортрету	8	5
10	Виконання стилізованого автопортрету	10	5
	Разом	84	50

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання
Модульний контроль проводиться в формі семестрового перегляду.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання
Форма проведення: практична
Максимальна кількість балів: 25 балів

6.5. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою
Відмінно	A	90-100
Дуже добре	B	82-89
Добре	C	75-81
Задовільно	D	69-74
Достатньо	E	60-68
Незадовільно	Fx	35-59
	F	0-34

7. Навчально-методична карта дисципліни «Живопис» III курс V семестр

Разом 90 год., лекції – 2 год., практичні заняття – 42 год., самостійна робота – 42 год., модульний контроль – 4 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	XVII	XVIII	XIX	XX
Модулі	Змістовий модуль I																			
Назва модуля	Живопис складних гіпсових форм																			
Лекції	1																			
Дати																				
Теми лекцій	Методика роботи над зображенням складних гіпсових форм																			
Теми практичних занять	Виконання натюрморту з гіпсовою головою Діани				Виконання натюрморту з гіпсовою головою людини				Виконання натюрморту з гіпсовою головою людини				Виконання складного натюрморту з гіпсовою головою людини				Виконання стилізації аудиторного натюрморту з гіпсовою головою людини			
Самостійна робота	Виконання серії начерків та етюдів фігур у різних ракурсах				Виконання серії начерків та етюдів тварин				Виконання творчої композиції з тварин та птахів				Виконання складного тематичного натюрморту				Стилізація аудиторного натюрморту			
Види поточного контролю	Підсумковий семестровий контроль – перегляд																			
Підсумковий контроль																				

7. Навчально-методична карта дисципліни «Живопис» III курс VI семестр

Разом 90 год., лекції – 2 год., практичні заняття – 42 год., самостійна робота – 42 год., модульний контроль – 4 год..

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	XVII	XVIII	XIX	XX					
Модулі	Змістовий модуль II																								
Назва модуля	Портрет																								
Лекції	2																								
Дати																									
Теми лекцій	Особливості в роботі над портретом																								
Теми практичних занять	Виконання чоловічого портрету					Виконання жіночого портрету					Виконання тематичного портрету					Виконання тематичного портрету									
Самостійна робота	Виконання серії начерків портретів					Виконання чоловічого портрету					Виконання тематичного жіночого портрету					Виконання автопортрету					Виконання стилізованого автопортрету				
Види поточного контролю	Підсумковий семестровий контроль – перегляд																								
Підсумковий контроль	залік																								

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова) література:

1. *Кириченко М.А. Кириченко І.М. Основи образотворчої грамоти.* - К., «Вища школа», 2002.
2. Михайленко В.Є. Основи композиції (геометричні аспекти художнього формотворення): навчальний посібник/ В.Є. Михайленко - Київ : Каравела, 2015.
3. Печенюк Таміла. Кольорознавство./Т.Печенюк – К.: ГраніТ, 2009. – 190 с.
4. Сидоренко П.І., Бондаренко Г.О., Куц С.О. Анатомія та фізіологія людини: підручник. Київ: Кондор, 2015
5. *Шпак В.О. Основи живопису. Акварель. Навчальний посібник.* – Київ, 2013. – 256 с.: іл.

Додаткова література:

6. Антонович Є.А., Василишин Я.В., Шпильчак В.А. Креслення: Навч. посібник / За ред.проф. Є.А. Антоновича – Львів: Світ, 2006 – 512с., іл.
7. Жаворонков П.В. Рисунок. Методи зображення на площині: методичний посібник. Вижниця: Черемош, 2014
8. Гулей О.В. Декоративно-прикладне мистецтво: навчальний посібник. Суми: ДПУ ім. А.С.Макаренка, 2012.
9. Клименюк Т.М. Креслення, рисунок, композиція: навчальний посібник/ Т.М. Клименюк - Львів : Львівська Політехніка, 2012.
10. Поліщук А.А. Теорія та практика графіки: навчальний посібник. Київ: Ун-т ім. Б. Грінченка, 2015.

9. Додаткові ресурси

1. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського [www.dnpb ua/](http://www.dnpb.ua/)
3. Бібліотека українських підручників <http://pidruchniki.ws/>